

MUZICIN: Pinkpenka se ne bojta več. Iz te sobe se bo vrnil drugačen ali pa se sploh ne bo vrnil več.

ANDREJKO: Jaz ... jaz bi rad šel domov.

MUZICIN: Pospremil vaju bom do vrat.

BARBARA: Kako lepo je pri vas, mojster Muzicin ... Te rože v vazi.

Oglasi se tiha lirična melodija.

BARBARA: Kaj je to?!

MUZICIN: S prsti si se narahlo dotaknila mojih rož ... tako si jih premaknila v melodijo.

BARBARA: Kako čudovito!

ANDREJKO: Odprli ste okno, mojster Muzicin!

Oglasi se melodija z značilnim napevom.

BARBARA: Tudi okno vam igra ...

ANDREJKO: Vsa hiša vam poje!

MUZICIN: Čakajta! Rad bi vama dal spominček. Izberita na polici vsak svojo knjigo.

ANDREJKO: Jaz jo že imam!

MUZICIN: Odpri jo, Andrejko!

Oglasi se melodija kot iz stare glasbene skrinjice.

MUZICIN: Še ti, Barbara!

Oglasi se nova melodija iz glasbene skrinjice.

BARBARA: Kako lepo ... Knjiga nam poje ... Poslušala bi jo in poslušala ...

ANDREJKO: Mojster, kako ste vse to pričarali?

MUZICIN: O, to ni čarovnija! Vse sem naredil sam ... Delal sem vse življenje ... Z rokami in srcem ... Od jutra do večera ...

ANDREJKO: Tudi jaz bi delal.

MUZICIN: Kar pridita k meni. Potrebujem učenca. Star sem že.

BARBARA: Res, mojster Muzicin? To bi bilo čudovito!

ANDREJKO: Prideva! A najprej morava domov, čakajo me črepinje.

MUZICIN: Fant, jaz pa le mislim, da je strta samo šipa. Črepinje porcelana pa si je razbojnik Pinkpenk izmislil ...

ANDREJKO: O, ko bi bilo to res!

BARBARA: Res bo, Andrejko, če tako pravi mojster Muzicin.

ANDREJKO: Pojdiva, Barbara!

MUZICIN: Čakal vaju bom. Pridita čimprej!

ANDREJKO in BARBARA: Na svidenje, mojster Muzicin!

MUZICIN: Na svidenje ...

Oglasijo se različni instrumenti, glasbene skrinjice, veselo, zdaj solo, potem v zboru. Glasba počasi izzveni.

K o n e c

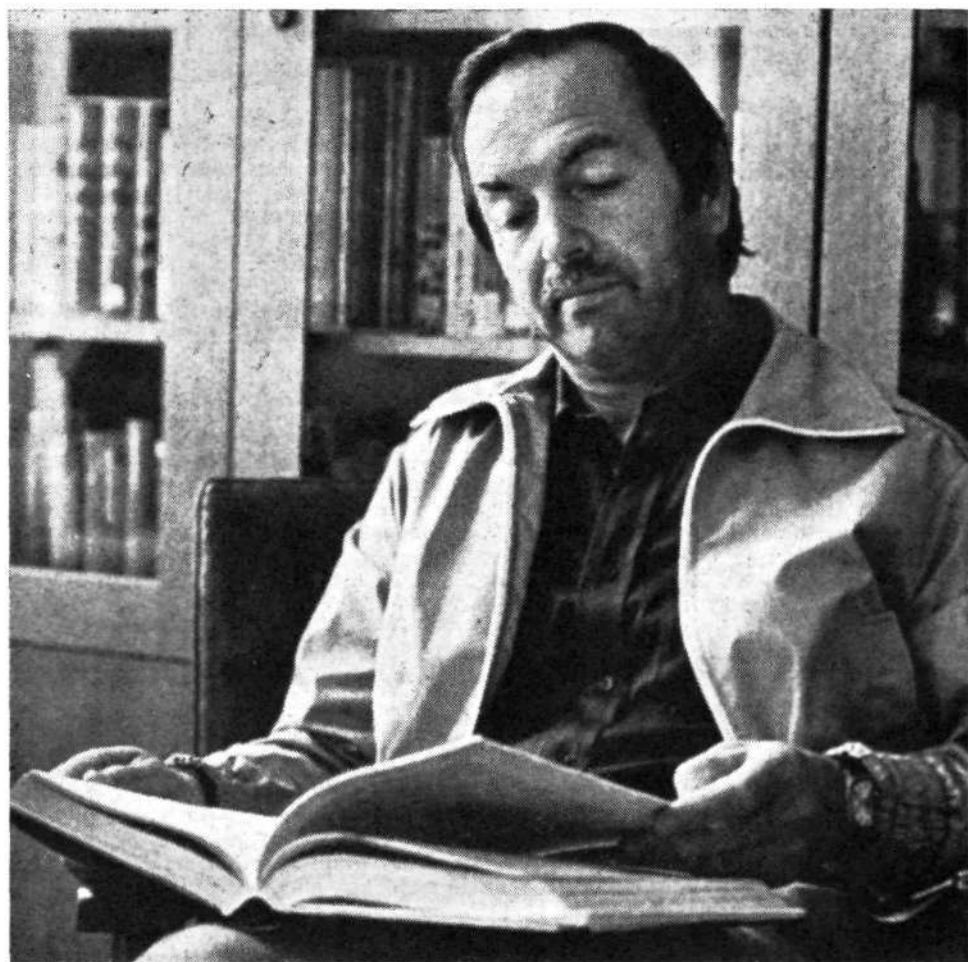
SLOVENSKEMU ANDERSENU V SPOMIN

Leopold Suhodolčan (10. 8. 1928—8. 2. 1980)

»Koliko zanimivih podrobnosti za pisatelje!« je vzkliknil Leopold Suhodolčan pod dojemom doživetij in usod, ki jih je zvedel ob srečanjih z našimi rojaki na Švedskem v novembrskih dneh leta 1979. Kdo ve, kakšni načrti so se mu utrinjali in kaj vse bi čez čas dozorelo ponudil. Saj morda ni naključje, da njegov zadnji

roman *Trenutki in leta* (1979) po zunanjih okoliščinah zajema snov iz življenja slovenskih ljudi na tujem, v Nemčiji. Vendar je švedski dnevnik *Kako so trije slovenski književniki po tujem hodili*¹ ena zadnjih, če ne zadnja, Suhodolčanovih objav za njegovega življenja. »Prišel je in rekel, da je razlagavec življenja, a komaj je to izrekel, je umrl... Govoril je o ljubezni kot o čudežu,« je moto omenjenega romana, dežele ljubezenskih zgodb.² Zdaj pa ga jemljemo tudi kot epitaf njegovemu avtorju. Zakaj pisatelj Leopold Suhodolčan je umrl — častitljivega 8. februarja, na sam Prešernov praznik 1980.

Tako se ne bosta mogla nikoli več vrniti z daljnega planeta priljubljena detektiva Naočnik in Očalnik, kamor ju je pred nedavnim za nekaj časa poslal pisatelj v svoji priljubljeni rubriki v Pionirskem listu. In družčina njegovih literarnih junakov in veseljakov, zaradi katerih se ga je prijel vzdevek slovenski Andersen, tako slon Jumbo, Velikan in Pajac, Rdeči lev, Pikapolonček, Cepecepetavček, razbojnik Cincin, Krojaček Hlaček in veliko drugih, ki so našli prijateljev doma in po svetu, saj je prenekatero Suhodolčanovo delo za mladino prevedeno v več tujih jezikov, ne bo mogla sprejeti nobenega člana več. Zgolj naključje ali pa tudi slutnja je narekovala, da jih je precej združil v svoji zadnji, mladim namenjeni knjigi, neke vrste antologiji veselih zgodb *Levi in desni klovn* (1979).

Leopold Suhodolčan si je pridobil poseben sloves in popularnost kot pisatelj za otroke in mladino, saj je v svojih delih hotel in znal prisluhniti njihovim sanjam, stiskam in domišljiji. »Bil je eden redkih odraslih ljudi, ki je bil ponosen na to, da je znal v sebi ohraniti toliko smisla za otroško in mladostno. Gojil in ohranjal je v sebi te lastnosti kot svoje največje bogastvo. Drugi smo ga lahko v tem le občudovali.« Tako je zapisal njegov tovariš, pisatelj Vladimir Kavčič.³

Leopold Suhodolčan se je rodil v Žireh 10. avgusta 1928 na domu materinega očeta, tam, kjer danes pravimo »v Mršaku«. Čeprav se je družina zaradi očetove službe prehitro odselila iz Žirov, da bi lahko ohranil do rojstnega kraja globlji odnos, nam je v pripovedih *Prvi škornji*, *Zgodba o zaboju*, *Čebelja pot*⁴ zapustil košček dragocenih spominov na svoje zgodnje otroštvo in žirovski življenjski utrip.

Sicer se je Leopold Suhodolčan s svojim delom in življenjem zapisal Prevaljam in Koroški.⁵ Tam je več kot poldrugo desetletje ravnateljaval; tam se je rodila ideja za bralno značko, ki vabi v svet knjig mladi rod; tamkajšnje okolje s svojim življenjem in ljudmi je dajalo zunanji okvir ne le mladim družinam iz realistične zvrsti njegove mladinske proze, ampak tudi vrsti novel in nekaterim romanom za že oblikovane bralce. V tej vrsti pisanja literarna zgodovina ugotavlja pri njem naturalistično-psihološke postopke, ki so se v zadnjem času vedno bolj prepletali tudi s stilnimi in besednimi inovacijami.

V spomin na Leopolda Suhodolčana predstavljamo bralcem Loških razgledov enega njegovih spominov na otroštvo v Žireh in eno radijskih iger, za katero je prejel na natečaju RTV Ljubljana 1972 II. nagrado.

Bibliografija del Leopolda Suhodolčana:

Mladinska proza: Ognjeni možje (1955), Sejem na zelenem oblaku (1958), Deček na črnem konju (1961), Skriti dnevnik (1961), Hi, konjiček (1964), Potovanje slona Jumba (1965), Velikan in Pajac (1965), Rdeči lev (1968), Moj prijatelj Jumbo (1968), Pikapolonček (1968), Rumena podmornica (1968), Veliki in mali kapitan (1968), Punčka (1970), Krojaček Hlaček (1970), Kam se je skrila Krojaček Hlaček (1974), Naočnik in Očalniki (1973), Na večerji s krokodilom (1976), Stopinje po zraku (1977), Mornar na kolesu (1973), Dvanajst slonov (1976), Sedem nagajivih (1976), Na kmetiji (1976), Bilo je šestega aprila (1978), Markov maj (1978), Piko Dinozaver (1978), Peter Nos je vsemu kos (1979), O medvedku in dečku (1979), Cepecepetavček (1979), Levi in desni klovni (1979), PraMatija ali Bučman (v rokopisu).

Objavljene otroške igre: Medvedek na obisku, Čudežna srajca dopetajca (1972), Narobe stvari v mestu Petpedi, Srečna hiša Doberdan, Figole Fagole (1973), Norčije v gledališču (1979).

Radijske (otroške in mladinske) igre: Čudežna srajca (1956), Srnjaček z belo nogo (1957), Najlepši smeh (1958), Deček v avtu (1960), Trije v raketi (1961), Nenavadno potovanje slona Jumba (1961), Medvedek na obisku (1961), S...O...S (1962), Človek, ki je bil (1964), Primožev dnevnik s packami (1968), Pikapolonček (1967), Pepelka (1968), Dedkova vrata (1972), Pojoča hiša (1973).

Zbirke novel: Človek na zidu (1960), Dobrijska balada (1967), Med reko in zemljo (1977).

Romani: Svetlice (1965), Bog ljubezni (1968), Sledovi molčečih (1970), Noro življenje (1972), Najdaljša noč (1975), Trenutki in leta (1979), Snežno znamenje (v rokopisu).

Opombe

1. Književni listi, Delo, 6. decembra 1979, str. 16. — 2. M. Hladnik, V deželi lju-bezenskih zgodb, Delo, Književni listi, 31. januarja 1980, str. 14. — 3. Leopold Suho-dolčan, In memoriam, Naši razgledi, 22. februarja 1980, str. 101. — 4. L. Suhodolčan, Mornar na kolesu, 1973, 7—18. — 5. Zadnjih šest let je bil zaposlen pri založbi Borec v Ljubljani, najprej kot urednik Kurirčka in nato kot glavni urednik. — Tovarišu J. Kajzerju se iskreno zahvaljujem za prijazno pomoč pri dopolnjevanju Suhodol-čanove bibliografije.

Marija Stanonik